

DATIVE CASE SINGULAR

QUESTION: (ke) komu to whom
(k) čemu to what

Ma: (main rules)

+ hard, neutr. c. – OVI / - U student – studentovi
pán – pánovi

pan Petr Novák – panu Petru Novákovi (before surname)

+ soft c., + -tel – I /- OVI muž – muži
přítel – přáteli
after names – Tomáš – Tomášovi
Marek – Markovi

mobile E: tatínek – tatínkovi
Marek – Markovi
pes – psovi

+ a – OVI policista – policistovi
cyklista - cyklistovi

- i / - í / - y – adjective forms : Jiří – Jiřímu
Rui – Ruimu

Mi: + hard, neutr. c. – U dům – domu
stůl – stolu
kostel – kostelu
kampus – kampusu
+ soft c. – I koberec – koberci
čaj – čaji
počítač - počítači

Adjectives : moderní velký – modernímu velkému

F: + a – E + softening Praha – Praze
sprcha - sprše
maminka – mamince
sestra – sestře
after ba, pa, fa, va, ma,da, ta, na - Ě teta - tetě
káva - kávě

+ e,ě – I televize – televizi
příteřkyně – příteřkyni

+ cons. – I věc – věci
tramvaj – tramvaji
mobile E – broskve – broskvi
mrkev – mrkvi

Adjectives: moderní velká – moderní velké

N:+ o – U oknu – oknu
pero – peru

+ e – I moře – moři
-ETI dítě – dítěti

+ í – Í – nádraží – nádraží

Adjectives: moderní velké – modernímu velkému

The word order:

Short forms of pronouns have to be in sentences at the second position as well as SE, SI.

If you have to use SE, SI, pronouns in the dative are at the third position.

Vysvětluje MU to. - He /she is explaining it to him.

Učitelka MU to vysvětluje.- The teacher is explaining it to him.

Líbí se MI to. – I like it.

To se MU nehodí. – It doesn't suit to him.

If you use sentences in the past tense, short forms of pronouns have to be after JSEM, JSI.

Dal jsem MU to. – I gave to to him.

My jsme TI to nedali. – We did not give it to you (sg.).

Umyli jsme SI ruce. – We washed our hands. (to us)

When we use the dative:

1. After prepositions

K, KE – to, towards, for	Tramvaj jede k nádraží. – The tram is going to station. Jdu k Petrovi. – I am going to the Peter's place.
KVŮLI – because of	Dělám to kvůli tobě. – I do it because of you. Kvůli ní jsem to koupil. – I bought it because of her.
NAPROTI/ PROTI – opposite	Obchod je naproti fakultě. – The shop is opposite the faculty. Jdu ti naproti. – I am going to meet you.
PROTI – against	Lék proti kašli – a medicine against the cough Co proti mně máš? – What do you have against me?
DÍKY – thanks to	Díky tobě jsem zase doma. – Thanks to you I am at home again.
VZHLEDEM K – in view of	vzhledem k tomu, že.... – in view of the fact that....

2. After verbs:

a) VERB + direct obj. (in acc.) + indirect obj. (in dat.)

DÁVAT/DÁT – to give Dát dárek (acc.) mamince (dat).

KUPOVAT / KOUPIŤ – to buy

PSÁT / NAPSAT – to write

ŘÍKAT / ŘÍCT – to say

UKAZOVAT / UKÁZAT – to show

VRACET / VRÁTIT – to return, to give back

VYSVĚTLOVAT / VYSVĚTLIT – to explain

OBJEDNÁVAT / OBJEDNAT – to order

CHUTNAT – to enjoy (meal), to taste good, to be delicious

b) VERB + obj. in the dative

BLAHOPŘÁT, GRATULOVAT – to congratulate (on) (k . + acc.)

Petr blahopřál Evě k narozeninám. – Peter congratulated
to Eva on her birthday.

DĚKOVAT / PODĚKOVAT – to thank (for) (za + acc)

Petr poděkoval Evě za pomoc. – Peter thanked Eva for
her help.

ODPOVÍDAT / ODPOVĚDĚT – to answer (na + acc.)

Profesor odpověděl studentovi na otázku.- The professor
answered the question to the student.

POMÁHAT / POMOCT – to help

ROZUMĚT – to understand

TELEFONOVAT – to phone

VĚŘIT – to believe (věřit v Boha)

RADIT – to advice

DATIVE CASE - PLURAL

ten – ti – těm
tento – tito – těmto
tamten – tamti – tamtěm

M – ŮM Portugalec –Portugalci - Portugalcům
otec –otcové - otcům
pes –psi - psům
dům –domy - domům

F + a – ÁM žena – ženy - ženám
fakulta – fakulty – fakultám
+ e/ě – ÍM nemocnice –nemocnice- nemocnicím
kolegyně – kolegyně – kolegyním
+ cons.- ÍM tramvaj – tramvaje – tramvajím
mobile E mrkev – mrkve – mrkvím
brokev – broskve – broskvím
+ c, st, – EM věc –věci - věcem
noc –nocí - nocem/nocím
kost –kosti - kostem
místnost –místnosti - místnostem

N + o – ŮM pivo –piva - pivům
okno –okna- oknům
+ e – ÍM moře –moře- mořím
parkoviště –parkoviště- parkovištím
-ŮM kuře –kuřata- kuřatům
rajče – rajčata – rajčatům
+ í – ÍM nádraží – nádraží – nádražím
zápěstí – zápěstí – zápěstím

!!! Exception: dítě – děti - dětem

!!!Lidé - lidem